

A kötet a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával jelent meg.

© Fodor Pál, 2020

© Bölcsészettudományi Kutatóközpont, 2020

ISBN 978-963-416-204-9

Borítókép: Szakács Imre: Szent Erzsébet.

A szerző arcképét Hámori Péter készítette.

A fejezetkezdő oldalakon elhelyezett képek forrása: Hortus deliciarum (fakszimile, 1870), VIII. tábla.

Kiadja a Bölcsészettudományi Kutatóközpont

Felelős kiadó: Fodor Pál

Nyomdai előkészítés:

BTK Történettudományi Intézet tudományos információs témacsoport

Vezető: Kovács Éva

Borító, tipográfia: Horváth Imre

Készült a Prime Rate Kft. nyomdájában

Felelős vezető: dr. Tomcsányi Péter

Tartalom

Az olvasóhoz	7
--------------------	---

BESZÉDEK, ESSZÉK

A Bölcsészettudományi Kutatóközpont, a bölcsészetről és a történettudományról (2012)	13
A doni katasztrófa emlékezete (2013)	17
Magyar őstörténet: tudomány és hagyományörzés (2013).....	21
A magyar–olasz művelődéstörténeti kapcsolatok kutatása (2013)	24
Magyarság és törökség, Szulejmán és Szigetvár (2013)	27
Eötvös József és kora (2013)	30
Az utolsó békeév: 1913 (2013)	33
Székesfehérvár évszázadai (2013)	38
„Aki embert öl, az együttal Istenre emel kezét” – A 2014. évi holokauszt emléknap és emlékévként (2014)	41
A magyar–horvát történelemszkapcsolatok újjáépítése (2014)	44
Werböczy, az államépítő és a politikus (2014)	46
Fehérvár az Árpád-korban (2014)	54
A „valódi” Zrínyi Miklós (halálának 350. évfordulóján) (2014)	57
Egy magyar őstörténeti könyvsorozat elé (2014)	60
Szent Márton és Európa (2015)	62
A szólásszabadság, az MTA és a médiatörténet kutatása (2015)	65
Az oszmánok és vazallusaik (2015)	68
A gallipoli csata: magyarok és törökök az első világháborúban (2015)	73
Hogy vigyázzunk Bartók Bélára... (2015)	76
A magyar vidékkutatás újraindítása (2015)	79
Rómer Flóris (születésének 200. évfordulóján) (2015)	82
Mindszenty József – egy életrajz megszületése: Balogh Margit könyvéről (2015) ..	85
Gulag-Gupvi: A szovjet fogság Európában (2015)	87
Magyar–spanyol történelemszkapcsolatok és a Habsburg Monarchia kutatása (2015)	90
1956 értelme (2016)	93
Szigetvár 1566. évi ostroma – Közép-Európa sorsa (2016)	97
A Szent Korona jelentősége – a bölcsészet haszna (2016)	101
Kell-e nekünk Kodály Zoltán? (2017)	105
A globális és a lokális egyensúlya (2017)	112
A Néprajztudományi Intézetéről és a néprajztudományról (2017)	115
Az osztrák–magyar kiegyezés (2017)	118
Bölcsészet – „a tanácsstalanság megjelenési formája”, avagy tudomány, identitás, országimázs, versenyképesség? (2018)	122

Menekülés és migráció az első világháború után (2018)	129
Mátyás király és a fiatalok (2019)	131
A Trianonhoz vezető út és a Magyarországi Tanácsköztársaság (2019)	133
„Nem mítoszokat akarunk építeni!” – A magyar–lengyel történezhkapcsolatokról (2019)	136
Népvándorláskor és magyar őstörténet (2019)	139
„Soha ne feledjük őket, a szigeti helytállókat!” – Ünnepi beszéd Szigetvár főterén, 2016. szeptember 6-án	142
„Az a jó magyar hazafi, aki a legjobb minőségben végzi el a Teremtőtől rámért feladatát” – Ünnepi beszéd Szentendre főterén, 2017. március 15-én	146

INTERJÚK

Az Oszmán Birodalom a törökség „tagadása” volt (2011)	155
A bölcsészet öntudatosá tesz (2014)	165
Rafinéria, praktika, szerelem: Szulejmán szultán felesége, Hürrem (2015)	167
Nincs szükség a vallások kritikájára (2015)	171
A keresztes szolidaritás alkonya (2016)	173
„Meggyőződésem, hogy nincs kétféle történetírás” (2016)	191
„A magyar nem hagyja, hogy megverjék” (2016)	198
Magyarország a törökökkel szemben (2016)	201
Szulejmántól Trianonig (2017)	205
Elvesztett csatátér (2018)	209
Jöttek a törökök (2018)	214
Mohács következményei, a történész tisztessége és a „finnugor–török vita” (2019)	217
„Még ha hazaárulóvá nyilvánítanak is” – A mohácsi csatátér kutatás szenzációiról (2019)	221

TÖRTÉNÉSZEKRŐL, BARÁTOKRÓL

Hoppál Mihály köszöntése (2012)	229
Katona Tamás (1932–2013) ravatalánál (2013)	235
R. Várkonyi Ágnes (1928–2014) (2015)	238
Szentpéteri József köszöntése (2015)	241
Hommage à Jakó Zsigmond (2016)	243
Jakó Zsigmondról és hagyatékáról (2017)	246
Fekete Lajos (1891–1969) (2019)	250
Fénnyel átszőtt festészet – Szakács Imre „képíró” (2010–2012)	252

VALLOMÁSOK

A Március 15-e Kör (2011–2012)	259
Az én hőszám: apám ezeréves nemzedéke (2011)	262
Három nemzedék – hét rendszer (2016)	264
Régi karácsonyaim (2016)	267